

' 25 '

నిషాదం

'Mo' - Nishadam

First Edition : December 2010

Copies - 500

Published by : Viri Volumes

#32-13-53/7B, Journalists' Colony, Vijayawada - 10, Cell : 9346736726

Printed at Sri Sri Printers, Arundelpet, Vijayawada - 520 002,

Cell : 9490634849

Available at Navodaya Publishers, Vijayawada - 2

Navodaya Book House, Kachiguda, Hyderabad

All branches of Visalandhra Book House

e book : www.kinige.com

© Vegunta Mohan Prasad

 # 303 Rise'n'View Apts., Rd No. 3,

Banjara Hills, Hyderabad - 34

*Cover Painting : **Bendre**, Courtesy : 'Misimi'*

Cover Design : Giridhar

₹ 100 /- \$ 10

' ३५ '

निवेदन

ना. ए. ए. ए. ए.
२५५ ३
' ३५ '

నిషాదాలు

అరున్మొక్కరాగం - సీతారాం	7	ద్వీపంలో దీపం	61
అధునిక కవితానేపథ్యం - మో	21	ఇంట్లోంచి ఒంట్లోకి	63
నేరాన్వేషణ	31	మరోదారి	65
ఆహ్వానం	33	వీడ్కోలు గీతం	66
పురానపం	35	ఇక పునర్నిర్మాణం	73
హిందోళ్ళనారాగం	37	శాంతంగా	77
స్వర్గాదపి	39	లోలాలోలం	80
ప్రత్యామ్నాయాలు	42	రెండు ఉన్మాదాలు	83
ఊదాదీపం	45	కవుల భుగోళం	84
నేను	46	ఒక కానుక	89
ఆ కవి	47	మూడు జ్ఞానాలు	90
ప్రాణం	48	ఏ పాపం	91
ఊయల	49	పంద్రాగస్టు ప్రమాదానుమానం	94
ద్రోహి	50	ఓ ప్రయాణం	97
విద్రోహి	51	శ్రీనగర్లో	99
అంచున	52	దృశ్యాదృశ్యాలు	102
ఓ ఆనందక్షణాన	54	లోపలి సంభాషణ	104
వికలాంగాలు	56	ఫెలిన్నీ నడిపించిన గాయాలు	108
ఉర్దూ అక్షరాలు	59	ప్రాణాయామ	110

క్షుప్తంగా	112	యానం	148
గుప్తంగా	116	కృష్ణబిలం	150
స్ట్రీఫెన్ హాకింగ్ గాడ్	119	హేల	155
దయాహీన నదులు	121	కనపడుటలేదు	157
విచారణం	123	జొరం	158
రాష్ట్రకీడుడు	126	సిరా	160
జాగర్త	128	అహమిక	165
ప్రజాస్వామ్యం	129	సరదాగా	167
ఆరోపించుకొన్న లోపాలు	131	S/o మాణిక్యం	169
రెండు గళాలకొకటే హారం	133	స్వప్న శకలాలు	171
సాందర్యం	135	అనన్వయాలు	173
రిక్వీ	136	నాటకాంతాన	175
శబ్ద స్పర్శ	138	శబ్దాలూ ధృశ్యాలూ	177
దిద్దుకోవాలి మళ్ళీ	139	ఎంపిక	179
లాటిన్ అమెరికా	141	అతివాస్తవాలు	180
ఆస్పత్రిలో అర్థరాత్రి	143	ఏది న్యాయం	182
వెళ్ళిరావాలోసారి	144	చివరి చర్య	184
అజ్ఞాతం	146	చివరాహరికి	186

ఆరున్నొక్క రాగం

‘కవిత్వం భాష యొక్క భాష’ అని నిర్వచించాడు ‘మో’. కవిత్వం ఉభయ సంధ్యల భాష అని సాంధ్యభాషా ప్రవర్తకుడైన ఆధునిక అనుభవ వాద తెలుగు కవి ‘మో’ రాసిన నిషాదం ఇప్పుడు మీ చేతుల్లో ఉంది. ఎట్టకేలకు చిట్ట చివరకు ఇలా నిషాదిస్తున్నాడు. ఇవి భయద నిషాద, విషా, నిషా(?) గీతాలు. ఇదంతా ఒక నిర్దిష్ట గానం.

ప్రస్తుతమందరమూ ఒక విచిత్ర సందర్భంలో ఉన్నాయి. భాష, సందర్భం, స్థలం, కాలం, స్వీయత్వం అన్నీ అసహజమైపోయాయి. అవి వాటి వాటి సహజ స్వభావాలను పోగొట్టుకున్నాయి. ప్రపంచంతోటి భాషకున్న పారదర్శక సంబంధాన్ని భాష కోల్పోయింది. ఇక అది ఎంత మాత్రమూ independent reality ని ఎకాఎకిగా సూచించలేకపోతోంది. ప్రస్తుతం భాషా సంకేతాలు అవి సూచించాల్సినవి లేకుండానే రిక్తంగా, తిక్తంగా, వ్యతిరిక్తంగా ప్రవహిస్తున్నాయి. ప్రజల్లానే కవులు కూడా సంకేతిస్తున్నారు. సమస్త దృగ్విషయాల మధ్య ఉండే తేడాలు, హద్దులు అన్నీ మసకబారాయి.

ఇటువంటి అసమయ సందర్భాన "Poetry puts language in a state of emergence" అని Gaston Bachelord నిర్వచించినట్లుగా కొత్త భాషతో, సరికొత్త పదబంధాలతో, కొత్త వాక్య విన్యాసంతో కవిత్వవ్యాకరణం మార్చుకుని వచ్చేసాడు ‘మో’. కొత్త భాషోద్భవం ఇది. తన సమకాలిక కవులు తమ తమ రాజకీయ దృక్పథాలను, భావజాలాలను వొదిలిపెట్టి ఒక తాత్విక చింతనలోకి, సంవేదనల్లోకి యానిస్తూ ఉండగా, ‘మో’ మాత్రం సామాజిక, రాజకీయార్థిక,

సాంస్కృతిక చింతనలోకి ఒక అవలోకితే శ్వరుడిలా, ఆగంతకుడిలా అవతరించాడు. ఎందుకంటే “మసిబారిన మనోఫలకంపై / వసివాడిన బాల్యపు హాసితం / మళ్ళీ దిద్దుకోడానికి / మరో అక్షరమాల కావాలిక” అని ఆక్రోశిస్తున్నాడు. ఈ అమాయకపు పాల పన్నుల గీతాలు నునులేత శోకాన్ని శ్లోకాలను దీర్ఘశ్ರುతిలో, తీవ్ర స్వరంలో పలుకుతున్నాయి. “భాషని కడుక్కుంటాం గానీ / బాష్పాల్ని తుడుచుకోలేం” అంటున్నాడు ‘మో’. అవి ఈ కాలం చెక్కిళ్ల మీద, ఆయా స్థలాల్లో తరచుగా లోపలికీ, బయటకూ జారుతూనే ఉంటాయి. తడియారని కన్నవ, పొడియారిన నోటితో బుద్ధుడి పునరాగమనం కోసం ఆ ‘వృద్ధ భూపతి’లాగా నుంచునే ఉంటాం కాలం అంచున మనం.

ఈ నిషాదంలో ఇంచుమించు 71 కవితలున్నాయి. ప్రపంచీకరణ, ఆర్థిక సరళీకరణ క్రమం మొదలై రెండు దశాబ్దాలు ముగిసాయి. రెండో దశాబ్దంలో తెలుగు సమాజ సంక్షోభం మొత్తం ఈ సంపుటిలో ఉంది.

ఒక దశాబ్ది కవిత్వాన్ని నిషాదం గా సంపుటికరించాడు. ఇది విషాదంలా కూడా వినపడుతుంది. అయితే “పురందర దాసు ముందు / పొగులుతున్న భీమ్సేన్ జోషి” అని కొంచెం కీ లాంటి క్లా ఇచ్చినప్పుడు మాత్రం సంగీతంలోని నిషాదం అంటున్నాడని అనుకోవాలి. గానకళకు పునాది సప్త స్వరాలు. అందులో నిషాదం సప్తమ స్వరం. ఏనుగు ఫీంకారమే నిషాదంగా జనించినదని గాన కళాబోధిని వివరిస్తోంది. కవిత్వ కళాబోధిని మనకెటూ లేదు కనుక సంగీత శాస్త్ర పరిభాషా పదాన్ని కవిత్వానికి అన్వయించుకోవటం కొత్తే. సప్త స్వరాలలో రిషభ, గాంధార, మధ్యమ, దైవత, నిషాదాలకు రెండేసి భేదాలుంటాయి. వీటిని వికృతి స్వరాలంటారని గా.క.బో అంటోంది. షడ్జమ, పంచమ స్వరాలకు వికృతి భేదం లేదు కనుక అవి ప్రకృతి స్వరాలు.

కవి ఏమంటున్నాడు? నేను వికృతి స్వరంలో పాడుతున్నాను ఈ సమాజ వికృతాన్ని, దుష్కృతాన్ని, దుష్కృత్యాన్ని, దురాగతాన్ని, దుర్మార్గాన్ని అని.

నిజానికి వికృతి భేదం కలిగిన స్వరాలలో క్రింది స్వరానికి కోమలమని, పైదానికి తీవ్రమని పేర్లు. యూరోపియన్ సంగీతంలో తక్కువ స్వరాన్ని ‘ఫ్లాట్ నోట్’ అని, పై స్వరాన్ని ‘షార్ప్ నోట్’ అని వ్యవహరిస్తారట. నిషాదం కనుక తీవ్రం అని, తీవ్రాతి తీవ్రం అని ఒక సూచన చేస్తున్నాడు. ద్వాదశ స్వర

End of Preview.

Rest of the book can be read @

<http://kinige.com/kbook.php?id=120>